

iets uit zijn normale stand dwingt, kan bij een bestaande geringe beweeglijkheid tot parodontale overbelasting en irritatie aanleiding geven. Zo gevoelde een patiënte zich genoodzaakt elders om hulp te vragen omdat haar tandarts, blijkbaar de daardoor veroorzaakte last onderschattende, de oorzaak niet onderkende en liet doorschemeren het bezoek zelf overbodig te achten. Wellicht een kleinigheid, maar niettemin...

REDACTIONELE COMMENTAAR

DE AMSTERDAMSE TANDHEELKUNDIGE VERENIGING IN 'T GOUD 1909-1959

Als deze regels in druk verschijnen zal de A.T.V. juist aan haar gouden jubileum de meest feestelijke aandacht schenken. Vijftig jaren mogen, historisch gezien, voor een vereniging geen hoge ouderdom schijnen, voor een tandheelkundige organisatie en met name voor een plaatselijke vereniging van dien aard, een der oudste in den lande*), moet het als een respectabele leeftijd worden beschouwd. En het is dus alleszins verklaarbaar, dat men daar de nodige aandacht aan wijdt en de gelukkige oplossing heeft gevonden deze herdenking te combineren met het eerste Maatschappij Congres.

De A.T.V. is zo gelukkig nog één van haar oprichters in haar midden te hebben: de stoere F. DUUVENSZ, wie de liefde voor zijn vak zo hoog zit, dat een blijvende rust-periode na zo vele jaren arbeid hem niet in 't minst aantrekt. De beide andere initiatoren Dr. J. S. BRUSKE en W. C. KOLDEWIJN zijn reeds lang historie geworden.

Het ligt niet op mijn weg en het is ook niet wel mogelijk in dit bestek, de levensgeschiedenis van de jubilerende vereniging neer te schrijven; daar zal trouwens dezer dagen genoeg aandacht aan worden gewijd. Dat haar pad altijd over rozen ging is natuurlijk nauwelijks te verwachten; zij heeft twee wereldoorlogen meegemaakt met alle moeilijkheden daaraan verbonden. Zij heeft de welhaast stormachtige evolutie in de uitoefening van het beroep mede moeten opvangen. In dit verband noem ik de oprichting van de Coöperatieve Kliniek der A.T.V., die ondanks veel tegenkanting tot stand kwam en tot op de huidige dag haar uitstekende hulp aan de groepen der lagere middenstanders kan blijven verlenen, ondanks het ziekenfondswezen; de oprichting van de A.T.Z., de combinatie van Ziekenfonds-besturen en tandarts-medewerkers, die, hoe goed ook bedoeld, de A.T.V. nog altijd voor grote moeilijkheden plaatst. Zij heeft strijd moeten voeren om de instelling van een gemeentelijke tandheelkundige polikliniek in goede banen te leiden.

Doch ook aan het bevorderen van het gezelligheidsleven werd de nodige aandacht besteed. Dat dit soms tot teleurstellende resultaten leidde, moet vermoedelijk worden geweten aan het feit, dat in een zo grote stad het saamhorigheidsgevoel minder ontwikkeld is door de velerlei andere mogelijkheden, die zij op ontspanningsgebied kan bieden.

*) De Rotterdamsche Tandheelkundige Vereniging, naar mijn weten de oudste, werd reeds in 1900 opgericht.

De A.T.V. heeft in de beide wereldoorlogen op de bres gestaan om de bedreigde belangen van haar leden, zover de omstandigheden dit toelieten, te behartigen; met name wel in de winter van 1944-1945, toen gebrek aan het aller-nodigste nog werd verzuimd door het uitvallen van alle verbindingen ook binnen de muren der gemeente en door het illegale, immers officieel opgeheven, verenigingsverband.

Ik gedenk hier de zware rouw, veroorzaakt door het grote aantal leden door de bezetters op misdadige wijze weggevoerd om nimmer terug te keren of op andere wijze direct of indirect aan deze gruwelijke oorlog ten offer gevallen. Zij zijn eerbiedig en piëteitsvol in onze herinnering blijven voortleven.

Bekende figuren hebben de A.T.V. geleid: BRUSKE, SALOMONS, SANDERS, LIND, JAN VISSER, DE BEER, LOEB, KOENEN, enz. Vele zijn de taken geweest, waarmee bekende leden door de Maatschappij werden belast: A. A. H. HAMER als voorzitter, W. C. KOLDEWIJN en H. G. PITSCH als secretarissen, A. EDEL als penningmeester, J. S. BRUSKE, met zijn sterke invloed in allerlei zaken (oprichting van de Maatschappij!), L. H. LOEB als vice-voorzitter en vele anderen in diverse commissies. Men kan dus zonder overdrijving stellen, dat de A.T.V., zowel als zelfstandige vereniging als in Maatschappij-verband, in het vaderlandse tandheelkundige leven een rol van betekenis heeft gespeeld. En dus zeker heeft verdiend, dat men haar na een halve eeuw eens extra in het zonnetje zet.

Moge zij, momentaal geleid door haar nog op volle toeren werkende voorzitter NORD een even actieve als voldoening gevende toekomst tegemoet gaan.

MARGADANT

BUITENLAND

TANDHEELKUNDE IN DE SOWJET-UNIE

Van de gang van zaken op wetenschappelijk tandheelkundig gebied in de Oost-Europese landen dringt om verschillende redenen maar betrekkelijk weinig tot de Westerse beroepsgenoten door. Bij tijd en wijle vindt men – met name in de Duitse literatuur – korte verslagen uit vaktijdschriften achter het IJzeren Gordijn, maar incidentele gegevens kunnen de geïnteresseerde lezer niet veel wijzer maken. Uit een serie verzamelreferaten, o.a. uit Joegoslavië, Polen en Rusland, welke in afl. 21, 1 nov. 1958 in de *Deutsche Zahnärztliche Zeitschrift* zijn verschenen, kan men evenwel afleiden dat de wetenschappelijke vorderingen op allerlei vakgebieden in deze landen in het algemeen niet achterstaan bij die in West-Europa.

Natuurlijk gaan de gedachten daarbij in de eerste plaats uit naar het cariës-vraagstuk en alles wat daarmee samenhangt. Welnu, H. J. SCHMIDT vermeldt, dat KRUSIC in een belangwekkend artikel in het Joegoslavische vaktijdschrift (1957) bericht over achtjarige ervaringen met fluorpreparaten in zijn land. Voorts is – aldus deze auteur – Joegoslavië het eerste Europese land, waar speciaal calciumfluoride, in tabletvorm, aan de jeugd wordt verstrekt. Ook in Polen en in Rusland beschikt men met betrekking tot de fluorprohylaxe reeds over ruime ervaring.

Wanneer men voorts kennis neemt van de lijst van publikaties op andere terreinen der tandheelkunde, dan wordt de indruk, dat de wetenschappelijke vorderingen gelijke tred houden met die in West-Europa, nog versterkt. Het zou ongetwijfeld te ver voeren een overzicht te geven van alle in deze verzamelreferaten genoemde artikelen; voor